

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	de Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	de Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	2016-2017
1.6. Programul de studii	<i>Cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului istoric</i>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Patrimoniul istoric și societatea (sec. XIX-XX)</i>	2.2. Cod disciplină	MCC 2104
2.3. Titularul activității de curs	Lector dr. Cristian-Ioan Popa		
2.4. Titularul activității de seminar	Lector dr. Sorin Arhire		
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	1
		2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
		2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					32
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					16
Tutoriat					-
Examinări					30
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	94
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	Capacitatea de documentare, studiu și cercetare în tematica dată. Utilizarea cunoștințelor teoretice asimilate în partea practică a activității

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1. Competențe teoretice, operaționale și creatoare vizând conceptele, metodologia, problematica și conținuturile actuale din domeniul Istorie • C2. Integrarea cunoștințelor de specialitate în demersuri de evaluare și analiză critică a teoriilor, abordărilor, principiilor și practicilor din domeniu • C3. Studiul și cercetarea interdisciplinară, utilizarea corectă a conceptelor domeniului de bază și ale domeniilor conexe • C4. Stăpânirea limbajului de specialitate și capacitatea de a comunica audienței de specialiști și nespecialiști rezultatele proiectelor, motivația deciziilor, concluziile evaluărilor, direcțiile acțiunilor viitoare • C5. Cunoașterea, până la detaliu, a problemelor cu care se confruntă patrimoniul istoric. • C6. Competențe de autoevaluare, disponibilitate pentru formarea continuă în sens interdisciplinar
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1. Competențe de documentare specifice cercetării științifice asistate de calculator și de acces la rețelele informatice de comunicații • CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice • CT3. Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Evidențierea dependenței evoluțiilor în domeniul creării patrimoniului imobiliar de transformările sociale, economice și din domeniul mentalităților.
7.2 Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și, în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului; utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite 2. Utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive 3. Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C. 1. Curs introductiv 1. 1. Prezentarea generală a tematicii cursului 1. 2. Probleme de cronologie, încadrare geografică și metodologie 1. 3. Bibliografia fundamentală a cursului	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 2. Evoluția elitelor urbane din a doua jumătate a sec. al XIX-lea până la Primul Război Mondial 2. 1. Structura socioprofesională și etnică a elitelor în funcție de distribuția geografică 2. 2. Formarea școlară și profesională a elitelor 2. 3. Cultura elitelor și atitudinea lor față de patrimoniul cultural mobil și imobil	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 3. Modernizarea urbană 3. 1. Sistematizarea după modelul centrelor urbane occidentale 3. 2. Stilurile arhitectonice ale epocii: neoclasicism, neogotic, secession, eclecticism 3.3. Mari arhitecți și influența lor asupra arhitecturii urbane	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 4. Arhitectura urbană între spiritul public și cel privat I 4. 1. Marile edificii publice: bănci, teatre, hoteluri, școli, muzee etc.	Prelegere, problematizare, discuții	

4. 2. Evoluția arhitecturii bisericești 4. 3. Parcurile și grădinile ca elemente importante ale arhitecturii urban		
C. 5. Arhitectura urbană între spiritul public și cel privat II 5. 1. Noile gusturi și concepții asupra condițiilor de locuire 5. 2. Cartiere selecte și cartiere populare 5. 3. Reprezentanții elitelor și locuințele lor	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 6. Legătura dintre patrimoniul mobil și cel imobil 6. 1. Locuință și mobilier 6. 2. Locuința și arta plastică 6. 3. Colectării de artă	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 7. Importanța arhitecturii industriale (economice) 7. 1. Vestigiile arhitecturii industriale: fabrici, mori, gări etc. 7. 2. Edificiile industriale istorice – cele mai amenințate obiective arhitectonice 7. 3. Posibilități de reabilitare și utilizare a vechilor edificii industriale	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 8. Primul Război Mondial și impactul său major asupra mentalităților colective. Impactul acestui fenomen asupra arhitecturii urbane 8.1. Elite și mase; noile realități ale societăți românești 8. 2. Concepții politice și legislație 8. 3. Politică și cultură în România interbelică	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 9. Curente europene și ecouri românești 9. 1. Transformările sociale și impactul lor asupra concepțiilor privind patrimoniul mobil și imobil 9. 2. Disputa între tradiționalism și modernism: arhitectura neoromânească; Art-Deco; modernismul în arhitectură și în arta mobilierului și în arta plastică 9. 3. Totalitarism și arhitectură. Cazul regimului carlist (1938-1940)	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 10. Cadru politico-statal al României de după 1918 și impactul său asupra arhitecturii urbane 10. 1. „Pătrunderea” românilor în orașele Transilvaniei; efectele culturale și artistice ale acestui proces 10. 2. Monumentele de for public 10. 3. Noua arhitectură bisericească românească din orașele Transilvaniei. Studiu de caz: Catedrala Încoronării din Alba Iulia	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 11. Atitudinea administrației centrale și locale față de patrimoniul istoric 11. 1. Ministerul Cultelor și Artelor 11. 2. Administrația județeană și comunală 11. 3. Atitudinea ierarhiei bisericești și a clerului față de patrimoniul cultural deținut și administrat de propria instituție	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 12. Preocupări pentru conservarea și restaurarea patrimoniului istoric (1920-1940) 12. 1. Experiințe din trecut; percepții noi asupra prezervării patrimoniului istoric 12. 2. Practici și realizări în domeniu 12. 3. Erori și intervenții greșite asupra patrimoniului istoric mobil și imobil	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 13. Comisiunea monumentelor istorice 13. 1. Rolul instituției în noul context 13. 2. Organizarea instituțională a Secției pentru Transilvania a Comisiunii monumentelor istorice 13.3. Cadrele și activitatea Secției pentru Transilvania a Comisiunii monumentelor istorice	Prelegere, problematizare, discuții	
C. 14. Curs final	Prelegere, problematizare,	

12. 1. Concluzii	discuții	
12. 2. Abordări teoretice și finalități aplicate		
Bibliografie: Brandi, Cesare, <i>Teoria Restaurării</i> , București, Editura Meridiane, 1996. Curinschi-Vorona, Gheorghe, <i>Arhitectură, urbanism, restaurare</i> , București, Editura Tehnică, 1996. Ionescu, Grigore, <i>Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor</i> , București, Editura Academiei, 1982. Mihalache, Andi, <i>Contribuții la istoria ideii de patrimoniu. Surse, evoluții, interpretări</i> , Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2014. Nistor, Sergiu, <i>Protecția patrimoniului cultural în România. Culegere de acte normative</i> , București, Editura Universitară Ion Mincu, 2002. Opriș, Ioan, <i>Comisiunea monumentelor istorice</i> , București, Editura Enciclopedică, 1994. Opriș, Ioan, <i>Monumentele istorice din România</i> , București, Editura Vremea, 2001. ----- <i>Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice</i> , I-XXXVIII, 1908, 1945. http://patrimoniu.gov.ro/ro/publicatii/buletinul-comisiei-monumentelor-istorice <i>Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice</i> . <i>Revista Monumentelor Istorice</i> (1990-2014). <i>Revista Uniunii Naționale a Restauratorilor de Monumente Istorice</i> (colecția). <i>Lege nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice</i> , în <i>Monitorul Oficial</i> , partea I-a, nr. 407, din 24 iulie 2001. <i>Lege nr. 564 din 19 iulie 2001 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 47, din 30 ianuarie 2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din lista patrimoniului mondial</i> , în <i>Monitorul Oficial</i> , partea I-a, nr. 695, din 1 nov. 2001.		
Seminar		
S.1. Scurt istoric al protejării patrimoniului istoric 1.1. Tendințe europene 1.2. Tendințe românești	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.2. Efectele social-culturale ale revoluției industriale 2.1. Burghezia industrială și preferințele sale arhitectonice 2.2. Comanditari și arhitecți	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.3. Progresele industriale și arhitectura 3.1. Betonul 3.2. Oțelul	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.4. Viena. Capitala, model pentru orașele imperiului 4.1. Semnificația Ringului vienez 4.2. Mutații în stilurile arhitectonice	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.5. Problemele arhitecturii orașelor din vestul Transilvaniei 5.1. Timișoara 5.2. Aradul	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.6. Problemele arhitecturii orașelor din Centrul Transilvaniei 6.1. Cluj 6.2. Târgu Mureș	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.7. Problemele arhitecturii orașelor din sudul Transilvaniei 6.1. Sibiu 7.2. Brașovul	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.8. Un oraș mic și evoluțiile lui arhitectonice: Alba Iulia 8.1. Societate și arhitectură 8.2. Edificii dispărute	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	

S. 9. Comisiunea monumentelor istorice 9.1. Cercetarea la monumentele istorice 9.2. Concepte de conservare și restaurare	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.10. Donatori și mecenaji 10.1. Drepturi și proprietăți 10.2. Salvare și ambient	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.11. Patrimoniul cultural în Transilvania și Banat 10.1. Activitatea de evidență și cercetarea bunurilor cultural-artistice 10.2. Înregistrarea monumentelor istorice și urmărirea stării lor de conservare	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.12. Arhitectură și arheologie în Transilvania 12.1. Semnalări și identificări de noi puncte 12.2. Recuperări de obiecte arheologice	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.13. Atitudinea față de patrimoniul cultural în Transilvania și Banat după 1948 13.1. Arta de for public 13.2. Politica de stat în acest domeniu	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
S.14. Seminar final. Concluzii.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	
Bibliografie: <i>Lista monumentelor de cultură de pe teritoriul RPR, București, 1955.</i> Marian, Daniela Georgeta, <i>Artă și societate la început de secol XX. Arhitectura 1900 în Crișana și Banat</i> , Oradea, 2008 (teză de doctorat). Mazălu, Dan Mircea, <i>Alexandru Lapedatu între istorie și patrimoniu cultural național</i> , Alba Iulia, 2011. Mihalache, Andi, <i>Contribuții la istoria ideii de patrimoniu. Surse, evoluții, interpretări</i> , Iași, 2014. Nistor, Sergiu, <i>Protecția patrimoniului cultural în România. Culegere de acte normative</i> , București, 2002. Opriș, Ioan, <i>Protejarea mărturiilor cultural-artistice din Transilvania și Banat după Marea Unire</i> , București, 1988. Opriș, Ioan, <i>Comisiunea monumentelor istorice</i> , București, 1994. Opriș, Ioan, <i>Monumentele istorice din România (1850-1950)</i> , București, 2001. Schorske, Carl E., <i>Viena fin-de-siècle. Politică și cultură</i> , Iași, Polirom, 1998. Szekely, Gabriel, „Arhitectura orașelor libere regești Timișoara și Arad”, în <i>Istoria Banatului</i> , ed. Victor Neuman, București, Editura Academiei, 2015, p. 186-220.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Inducerea unor competențe care să-i creeze studentului capacitatea continuării studiilor și cercetării la nivelul doctoratului.
- Raportarea științifică la surse și la bibliografie într-o manieră care să-i fundamenteze teoretic competențele profesionale practice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea corespunzătoare a conținutului disciplinei	Examen scris	50 %
10.5 Seminar/laborator	Cunoașterea bibliografiei. Participarea la discuții		40 %
10.6	Evaluare pe parcurs	Referat	10 %
10.7 Standard minim de performanță:			
Demonstrarea competențelor în: Capacitatea identificării unor surse bibliografice și documentare. Capacitatea de a desfășura o activitate de studiu și de cercetare pe			

tematica abordată, în mod individual sau în echipă.

Data completării
22.09.2016

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
27.09.2016

Semnătura directorului de departament